

“Heyrətamiz və son dərəcə gözəl *“Gecə kitabxanası”*
dahi hekayəçi olan Mett Heiqdən gözləyəcəyiniz
hər şeyi özündə əks etdirir”.

Coanna Kannon

“Məftunedici... hüdudsuz imkanlar, yeni yollar, yaşana biləcək
yeni həyatlar, haradasa, necəsə bizim üçün mümkün olan
tamam fərqli bir dünya təsəvvürü”.

New York Times

“Onun işlərinin mənim üçün nə qədər böyük əhəmiyyət
kəsb etdiyini ifadə edə bilmirəm. Son dərəcə lazımlı...
Empati kimi bir şey”.

Camila Camil

“İkinci şans və təəssüflərlə yaşamaq rəvayəti...
Olduqca maraqlı”

Stylist

“Heyrətamiz hekayə”
Zoe Ball, BBC Radio 2

“Kitabların həyatı dəyişmək gücünün canlı təntənəsi”
Sunday Times

“Sadəcə, gözəl”
Firne Kotton

“Əsir alan hekayə... Həqiqi özünü qəbuletmənin manifesti”

“Dahiyanə”
Sunday Express

“Gecə kitabxanası”nı sevdim. Nəhəng, kədərli məqamları –
ölümü, ruhi sarsıntı, yaşam fəlsəfəsini isti, maraqlı,
qeyri-adi şəkildə kitaba süzdürür”.

Pandora Sykes

“Ağıllı, emosional və ruhlandırıcı”
Cenni Kolaqan

“Gözəl konsept... Xarizmatik”
Guardian

“Zaman yolçuluğu macərəsi. Həyatın imkanlarının təntənəsi”
Good Morning America – Kitab klubu

“Dahiyanə müqəddimə və möhtəşəm əyləncə”
Independent

“Bu ilin haqqında ən çox danışılan bədii kitabı...
Qəlb isidən və ruhlandırıcı”
GQ

“Ağıllı, maraqlı konsept və qəlb isidən hekayə”

Independent

“Düşüncəyə meydan oxuyan, ruhlandırان... Peşmanlığımızı və mükəmməl həyatın nədən ibarət olduğunu araşdırان”.

Harper Bazaar

“Kitab sevənlər üçün yazılmış kitab... Sehrli”

The Oprah Magazine

“Heiqin kventessesiyası olan həyata çağırان nağılda bədii ədəbiyyat terapiya ilə üzləşir”

Mail on Sunday

“Xırda qayğıkeşliyin böyük əhəmiyyət kəsb edə biləcəyini sübut edən düşündürücü kitab”

Radio Times

“Gərgin və ruhlandırıcı”

Kleir Makintoş, Literary Hub

“Heyrətamiz. Tale və təəssüflərin gücü haqda olan “*Siyirmə Qapılar*” və “*Bu, gözəl həyatdır*” filmlərinin nəsr versiyası”

Irish Independent

“Həyatı vurğulayan... Bu, kitabxanaya əlavə edilməsi mütləq olan kitabdır”

Woman & Home

Müəllifin digər əsərləri

- *İngiltərədə son ailə*
- *Ölü ataların klubu*
- *Mr. Keivin sahibliyi*
- *Redlilər*
- *İnsanlar*
- *İnsanlar: A-Z*
- *Sağ qalmaq üçün səbəblər*
- *Zamanı necə dayandırmalı*
- *Əsəbi planetdə qeydlər*

Uşaqlar üçün

- *Qaçaq Trollar*
- *Kölgəli meşə*
- *Pişik olmaq*
- *Eko oğlan*
- *Milad adlı oğlan*
- *Miladı xilas edən qız*
- *Ata Milad və mən*
- *Həqiqi Piksi*
- *Evi və heyvanlar*
- *Həqiqi Piksi məktəbə gedir*

METT HEIQ

GECƏYARI KİTABXANASI

Tərcüməçi:
Aqil Hacıyev

qanun nəşriyyatı

MATT HAIQ

**THE
MIDNIGHT
LIBRARY**

Musiqi müəllimi Nora günlərin birində həyatına son qoymaq qərarına gəlir. Ayılında həyatla ölüm arasında yerləşən kitabxanaya düşür. Sonu görünməyən kitabxanadakı müxtəlif və maraqlı əsərlərin hər biri fərqli həyat yaşamaq imkanı verir.

Nora həyatının müəyyən hissəsində başqa cür hərəkət etsə idi, olimpiya çempionu, rok ulduz, ana, həyat yoldaşı və s. ola bilərdi. Görəsən, bütün bunlar onu xoşbəxt edərdimi?

Matt Haiq

THE MIDNIGHT LIBRARY

Mett Heiq

GECƏYARI KİTABXANASI

Bakı, Qanun Nəşriyyatı, 2024, 352 səh.

Janr: fiction/roman/fantastik

Ölçü: 130x200 mm

Cild: yumşaq

Çapa imzalandı: 10.01.2024

Nəşir: Şahbaz Xuduoğlu

İngilis dilindən

tərcümə edən: Aqil Hacıyev

Redaktor: Kənan Hacı

Korrektorlar: İradə İslamova, Lalə Əmirova

Texniki redaktor: Aygül Yelmarlı

Mətn dizaynı: Ramin Əli

Qapaq dizaynı: Rafael Qasım

Qanun Nəşriyyatı

Bakı, AZ 1102, Tbilisi pros., 76

Tel: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18

Mobil: (+994 55) 212 42 37

e-mail: info@qanun.az

www.qanun.az

www.fb.com/Qanunpublishing

www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-38-669-1

© Qanun Nəşriyyatı, 2024

Copyright © Matt Haig, 2020

Bu kitabın Azərbaycan dilinə tərcümə və yayım hüquqları Qanun Nəşriyyatına məxsusdur. Kitabın təkrar və hissə-hissə nəşri "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu"na ziddir.

Bütün səhiyyə işçilərinə və
bütün sosial qulluq işçilərinə
Təşəkkür edirəm!

Mən heç zaman olmaq istədiyim hər kəs ola bilmərəm və yaşamaq istədiyim bütün həyatları yaşaya bilmərəm. Heç zaman, arzusunda olduğum bütün bacarıqları əldə edə bilmərəm. Bəs nə üçün bütün bunları istəyirəm? Həyatımda mümkün ola biləcək bütün zehni və fiziki hisslərin bütün çalarlarını, növlərini və dadlarını duymaq istəyirəm.

Silviya Plaz

“Həyat və ölümün arasında kitabxana var”, – o dedi – “və bu kitabxanadakı rəflər bitib-tükənmək bilmir. Hər bir kitab nə zamansa yaşaya biləcəyin həyatı yaşamaq imkanı təklif edir. Başqa seçimlər etsəydin həyatının necə ola biləcəyini görmək üçün... Təəssüflərini aradan qaldırmaq imkanın olsaydı, nəyisə fərqli edərdinmi?”

Yağış haqda söhbət

Ölməyə qərar verməzdən on doqquz il öncə Nora Siid, Bedford şəhərinin Hazelden Məktəbinin isti kiçik kitabxanasında oturdu. Gözünü alçaq stolun üzərindəki şahmat lövhəsinə zilləmişdi.

“Nora, əzizim, gələcəyin haqda narahat olmaq normaldır” – gözləri şaxtalı havadakı gün şüası kimi parlayan kitabxanaçı Mrs. Elm dedi.

Mrs. Elm ilk gedişini etdi. At, ağ piyadaların üzərindən atılıb keçdi. “Əlbəttə ki, imtahanların haqda narahat olacaqsan. Lakin sən istədiyini adam ola bilərsən, Nora. Qarşıdakı imkanlar haqda düşün. Bu, heyrətamizdir”.

“Bəli. Düşünürəm ki, elədir”.

“Qarşında bütöv bir həyat var”.

“Bütöv bir həyat”.

“Sən istədiyini edə bilərsən, istədiyini yerdə yaşaya bilərsən. Haradasa, bir az daha isti və daha quru bir yerdə”.

Nora piyadanı iki dama irəliyə ötürdü.

Mrs. Elmi, Noraya düzəldilməsi tələb olunan bir səhv kimi davranan anası ilə müqayisə etmək çətin idi. Misal üçün, Nora kiçik olarkən anası onun sol qulağının sağ qulağına nisbətən

daha qabarıq olduğuna görə o qədər narahat idi ki, hətta vəziyyəti düzəltmək üçün yapışqanlı lentdən istifadə etmiş və sonra yun papağın altında gizlətmışdi.

“Soyuğa və rütubətə *nifrət* edirəm” – deyə Mrs. Elm xüsusi vurğulayaraq əlavə etdi.

Mrs. Elmin qısa ağ saçları və yaşıla çalan nazik boynunun üzərində qərarlaşmış, bir az qırıqlı ağ yumru üzü var idi. Kifayət qədər yaşlı idi. Lakin o, bütün məktəbdə Nora ilə eyni dalğa tezliyində olan yeganə adam idi və yağış yağmayan günlərdə belə o, günorta tənəffüsünü bütünlüklə kiçik kitabxanada keçirirdi.

“Soyuq və rütubət heç də həmişə birlikdə olmur” – Nora dedi. – “Antarktika planetin ən quru materikidir. Texniki olaraq səhradır”.

“Deyəsən bu sənin maraq dairəndədir”.

“Maraq dairəmdən uzaqdır deməzdim”.

“Sən astronavt olmalısən. Bütün kainatı gəzib dolanardın”.

Nora gülümsədi. “Başqa planetlərdə yağış daha da pisdir”.

“Bedfordşirdəkindən də pisdir?”

“Venerada yandırıcı turşu yağır”.

Mrs. Elm paltarının qolundan dəsmal çıxarıb nəzakətlə burnunu sildi. “Görürsən? Səndə olan beyinlə istədiyini peşəni seçə bilərsən”.

Nora, yağışdan islanmış pəncərədən, ondan bir neçə sinif aşağı oxuyan tanıdığı sarışın oğlanın həyətdə qaçdığını gördü. Ya o, kimsə qovurdu, ya da kimsə onu qovurdu. Qardaşı gedəndən burada özünü bir az müdafiəsiz hiss edirdi. Kitabxana, kiçik sivilizasiya sığınacağı idi.

“Atam mənim hər şeyi kənara tulladığımı düşünür. Mən üzməkdən vaz keçmişəm artıq”.

“Mənim fikrimcə isə, bu dünyada sürətli üzməkdən daha maraqlı işlər var. Qarşında yaşaya biləcəyin müxtəlif həyat seçimləri var. Keçən həftə dediyim kimi, buzlaqşünas ola bilərsiniz. Mən araşdırma apardım və ...”.

Elə bu an telefon zəng çaldı.

“Bir dəqiqə,” – Mrs. Elm yumşaq səslə dedi. – “Yaxşısı budur, cavab verim”.

Bir an sonra Nora telefonla danışan Mrs. Elmə baxırdı. “Bəli, buradadır”. Keçirdiyi daxili şok kitabxanaçının üzündə əks olundu. Üzünü Noradan kənara çevirsə də sözləri bütün otaqda eşidilirdi: – “Aman Allah. Yox. Aman Allah... Əlbəttə...”.

On doqquz il sonra

Qapıdakı adam

Ölmək qərarına gəlməzdən iyirmi yeddi saat öncə Nora Siid, didilmiş köhnə divanda oturub telefonda yad insanların xoşbəxt həyatlarını izləyərək nəyinsə baş verməsini gözləyirdi. Və birdən doğrudan da nə isə baş verdi.

Hansısa naməlum səbəbdən kimsə onun qapısının zəngini basdı.

Bir anlıq qapını ümumiyyətlə açmamaq haqda düşündü. Nə də olsa, hələ axşam saat doqquz olmasına baxmayaraq o gecə paltarında idi. Hər halda, əyninə böyük olan EKO DÖ-YÜŞÇÜ köynəyində və dama-dama pijamada necə göründüyünün fərqi idi.

Bir az sivil görünmək üçün tərliklərini ayağına keçirdi və qapıdakı adamın kişi olduğunu, üstəlik də tanıdığı kişi olduğunu aşkar etdi. Hündür və nadinc küçə uşaqlarına bənzəyirdi, üzü mehriban idi, gözləri isə iti və parlaq idi, sanki bu gözlər sənin içini də görə bilərdi.

Kiçik sürpriz olsa da onu görmək xoş idi, xüsusilə idman geyimində, soyuq və yağışlı havaya baxmayaraq tərliymiş vəziyyətdə. Aralarındakı bu fərq Noranın özünü beş saniyə öncəkindən daha da dağınıq hiss etməsinə səbəb oldu. Lakin o, özünü tənha hiss edirdi. Mənasız kainatda tənhalığın insanın əsas fundamental anlamı olduğunu anlayacaq qədər fəlsəfə

oxumuş olmasına rəğmən qarıdakı adamı görmək onun üçün xoş idi.

“Eş”, – gülümsəyərək dilləndi. – “Siz Eşsiniz, elə deyilmi?”

“Bəli, elədir”.

“Burada nə işiniz var? Sizi görmək xoşdur”.

Bir neçə həftə öncə, Nora burada pəncərənin qarşısında oturub öz elektron pianosunu çalırdı, Eş isə Bankroft Avenyu ilə qaçırdı və onun 33A-da yerləşən evinin qarşısından keçərkən ona əl etmişdi. Bir neçə il öncə o, Noranı qəhvəyə dəvət etmişdi. Ola bilsin, yenə də eyni təklifi etmək üçün gəlmişdi.

“Mən də səni görməyimə şadam”, desə də gərginliklə çatılmış qaşları bunun əslində belə olmadığından xəbər verirdi.

Dükanda onunla danışarkən səsi rahat və mülayim idi, indi isə səsində nə isə ağırlıq var idi. Gözlərində narahatlıq oxunurdu. Əlavə nə isə demək istəsə də sözü bitirə bilmədi.

“Qaçmağa çıxmısan?” Mənasız sual. Küçəyə məhz qaçmaq niyyəti ilə çıxdığı açıq-aşkar bəlli idi. Lakin nə isə dəxilsiz bir şey danışmaq imkanı sanki Eşin ürəyindən idi.

“Hə. Bedford marafonuna hazırlaşıram. Bu şənbə keçiriləcək”.

“Nə gözəl. Mən də marafona qatılmaq istəyirdim, amma sonra yadıma düşdü ki, qaçmağa nifrət edirəm”. Bu zarafat onun düşündüyü qədər məzəli səslənmədi. O, əslində heç qaçmağa nifrət etmirdi. Amma yenə də Eşin ciddiliyi onu narahat etmişdi. Sükut narahatlığı da keçib nə isə naməlum bir şeyə çevrilirdi.

“Mənə demişdin pişiyin var”. – Nəhayət, Eş dedi.

“Bəli, mənim pişiyim var”.

“Yadımdadı, onun adı Volter idi. Kürən tabbi”.

“Bəli. Mən onu Valts deyə çağırıram”.